

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/90/2019
Identifikačné číslo spisu: 1115228017
Dátum vydania rozhodnutia: 15.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1115228017.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Poistná udalosť, s. r. o., so sídlom Sabinovská 11, 821 03 Bratislava, IČO: 45 474 231, právne zastúpená: Advokátska kancelária MHS Legal, s. r. o., so sídlom Galvaniho 7/D, 821 04 Bratislava, IČO: 36 866 687
proti žalovanému: UNIQUA poisťovňa, a. s., so sídlom Krasovského 15, Bratislava, IČO: 00 653 501, o zaplatenie 345,-eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25Cb/183/2015, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3Cob/47/2019 zo dňa 24. 04. 2019, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.
- II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I. ako súd prvej inštancie rozsudkom, č. k. 25Cb/183/2015-129 zo dňa 20. 09. 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31. 05. 2019, žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenu prvoinštančnému súdu dňa 03. 11. 2015 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 345,-eur s príslušenstvom a nahradiť trovy konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že sa na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 02. 03. 2015, uzatvorenej s p. K., nar. XX. XX. XXXX., (poškodeným), stal veriteľom pohľadávky voči žalovanému, predstavujúcej právo na náhradu škody vo výške 2 415,-eur. Poškodený bol v dôsledku poistnej udalosti č. 911802315 z 09. 02. 2015, ktorá mu vznikla na jeho osobnom motorovom vozidle zn. HONDA CR-V, evč. : D., nútený účelne si požičať náhradné motorové vozidlo po nevyhnutnú dobu trvania opravy poškodeného motorového vozidla. Za 21 dní požičania si motorového vozidla mu bola následne vystavená faktúra vo výške 2 415,-eur. Náhradné motorové vozidlo si poškodený požičal z dôvodu nutnosti, pretože každý deň ho potreboval z pracovných, ako aj súkromných dôvodov. Žalovaný zaslal žalobcovi dňa 26. 02. 2015 správu, obsahom ktorej bola

informácia, že poisťná udalosť bude likvidovaná ako totálna škoda. O reálnom ukončení likvidácie sa poškodený dozvedel, až keď mu bolo na jeho účet pripísané poisťné plnenie. E-mail bol doručený až v čase 17:11 hod., t. j. po bežnej pracovnej dobe. Splnomocnený zástupca poškodeného sa teda o správe dozvedel až v piatok 27. 02. 2015. Poškodený vrátil vozidlo ihneď v nasledujúci pracovný deň, t. j. 02. 03. 2015, keďže 28. 02. 2015 a 01. 03. 2015 pripadol na sobotu a nedeľu. Poškodený sa dohodol na prenájme náhradného motorového vozidla, ktorý trval celkovo 21 dní (od 09. 02. 2015 do 02. 03. 2015). Žalovaný uznal ako účelných len 18 dní zapožičania. Poškodený vrátil zapožičané náhradné motorové vozidlo v deň, keď mu bol doručený list o spôsobe likvidácie poisťnej udalosti. Žalovaný namietal, že na základe zisteného rozsahu poškodenia bol vykonaný výpočet výšky škody na cestnom vozidle, na základe ktorého bolo konštatované, že ide o totálnu škodu na vozidle, výška poisťného plnenia bola stanovená

na sumu 2 538,25 eur a hodnota použiteľných zvyškov vo výške 1 377,75 eur. Pre zamietnutie nároku žalobcu považoval žalovaný za relevantný dátum vzniku škodovej udalosti

dňa 09. 02. 2015, vyjadrenie poisťovne v zápise o obhliadke zo dňa 11. 02. 2015, že má poškodený čakať vyjadrenie, oznámenie o totálnej škode dňa 13. 02. 2015 zaslané poškodenému a zároveň emailom aj žalobcovi. Celkovo tak žalovaný preplatil požičovné

za 18 dní. Žalovaný poukázal na rozhodnutie č. R 71/1992 a rozhodnutie č. R 25/1990. Žalovaný mal za to, že ak by uhrádzal nájomné za náhradné vozidlo za dobu v trvaní 21 dní, prišlo by na strane žalobcu k bezdôvodnému obohateniu, pretože by plnil nad rámec účelnosti a primeranosti doby zapožičania vozidla. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Z nájomnej zmluvy uzatvorenej medzi Poistná udalosť, s. r. o. ako prenajímateľom a p. K. ako nájomcom, súd prvej inštancie zistil, že strany uzatvorili dňa 02. 03. 2015 nájomnú zmluvu, predmetom ktorej bol prenájom osobného motorového vozidla zn. Toyota RAV4, EVČ: D. s dohodnutou dobou nájmu od 09. 02. 2015

do 02. 03. 2015 a dohodnutým nájomným vo výške 115,-eur/denne. Náhradné motorové vozidlo prenajaté nájomnou zmluvou prevzal nájomca dňa 09. 02. 2015 a vrátil prenajímateľovi dňa 02. 03. 2015, pričom nájomné za dobu nájmu predstavovalo 2 415,-eur. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej dňa 02. 03. 2015 p. K. postúpil žalobcovi nárok na náhradu škody voči subjektu zodpovednému za škodovú udalosť na jeho motorovom vozidle zn. HONDA CR-V, EVČ: D., ku ktorej škodovej udalosti došlo dňa 09. 02. 2015 v Bratislave. Postúpenie pohľadávky bolo oznamované žalovanému dňa 27. 05. 2015. Žalovaný v liste zo dňa 26. 02. 2015, adresovaného poškodenému pri škodovej udalosti dňa 09. 02. 2015 uviedol, že sa v tomto prípade jednalo o totálnu škodu. Žalobca si teda uplatnil nárok vo výške 345,-eur ako žalovaným neuhradené náklady predstavujúce odplatu za tri posledné dni nájmu náhradného vozidla z celkového počtu 21 dní trvania prenájom náhradného motorového vozidla. Skutočnú škodu spočívajúcu v nákladoch na prenájom náhradného vozidla bol totiž zodpovedný subjekt povinný nahradiť len v rozsahu, v akom náklady boli vynaložené nutne a účelne na nájom náhradnej veci.

3. Podľa názoru súdu prvej inštancie, poisťovňa bola povinná nahradiť poškodenému náhradu nákladov za vypožičanie náhradného vozidla za obdobie do oznámenia poisťovne poškodenému o informácii, že oprava poškodeného vozidla by bola neekonomická. Nájomné za náhradné vozidlo už totiž nebolo možné považovať za účelný a nutný náklad vynaložený v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Pojmovo už nejde o vozidlo náhradné, prenajaté dočasne po dobu, keď z dôvodu poškodenia nie je možné dočasne užívať vlastné vozidlo.

Už dňom, kedy bolo oznámené poisťovňou poškodenému, (teda nie až dňom vyplatenia poisťného plnenia poškodenému), že oprava vozidla je neekonomická a poškodené vozidlo nedoporučuje opravovať, je objektívne zrejmé, že oprava vozidla by bola nevhodná a išlo o tzv. totálnu škodu. Prvoinštančný súd skonštatoval, že nešlo o dočasné neužívanie poškodeného vozidla. Z dôvodu, že poškodený cestou žalobcu, ktorý bol jeho splnomocneným zástupcom, mal od 26. 02. 2015 vedomosť o tom, že oprava poškodeného vozidla by bola nevhodná, poškodenému, a teda ani žalobcovi nevznikol nárok na náhradu nákladov spojených s prenájomom náhradného vozidla po dni 26. 02. 2015, teda za obdobie ďalších troch dní, za ktoré si tento nárok uplatňoval, a preto súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol.

4. Na odvolanie žalobcu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdil.

5. Konštatoval, že po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu a odvolania žalobcu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, svoje rozhodnutie náležite, podrobne a logicky odôvodnil. Vykonaným dokazovaním, súd prvej inštancie pritom dospel k správnym skutkovým zisteniam, že poisťovňa bola povinná nahradiť poškodenému náhradu nákladov za vypožičanie náhradného vozidla za obdobie do oznámenia poisťovne poškodenému, že oprava vozidla je neekonomická. Nájomné za náhradné vozidlo po dlhšiu dobu už totiž nebolo možné považovať za účelný a nutný náklad na vynaloženie v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Pojmovovo už totiž nešlo o vozidlo náhradné, prenajaté dočasne po dobu, keď z dôvodu poškodenia nebolo možné dočasne užívať vlastné vozidlo. Odvolací súd sa vyjadril, že už týmto dňom (a nie až dňom vyplatenia poisťného plnenia poškodenému), teda oznámením poisťovne poškodenému, že oprava vozidla je neekonomická a poškodené vozidlo nedoporučuje opravovať, bolo objektívne zrejmé, že oprava vozidla by bola neekonomická a išlo by o tzv. totálnu škodu, a teda bolo zrejmé, že nejde o dočasné užívanie poškodeného vozidla (po dobu opravy). Z dôvodu, že poškodený cestou žalobcu, ktorý bol jeho splnomocneným zástupcom, mal od 26. 02. 2015 vedomosť o tom, že oprava poškodeného vozidla by bola neekonomická, poškodenému, a teda ani žalobcovi nevznikol nárok na náhradu nákladov spojených s prenájomom náhradného vozidla po dni 26. 02. 2015, teda za obdobie ďalších troch dní, za ktoré si tento nárok uplatňoval. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie v tom, že je vylúčené a neekonomické, aby v situácii, keď je objektívne zrejmé, že vozidlo bolo natoľko poškodené, že oprava by bola neekonomická, boli aj naďalej za účelné považované náklady na prenájom náhradného vozidla, a to až do doby, kedy bola poškodenému poskytnutá náhrada za zničené vozidlo. Taký názor by viedol k absurdným dôsledkom, že by škodca bol povinný uhradiť jednak škodu spočívajúcu v znížení hodnoty poškodeného vozidla (pri totálnej škode hodnotu tohto vozidla pred poškodením), ale aj náklady dlhodobého prenájmu náhradného vozidla, ktoré by mohli násobne prevýšiť škodu na vozidle. Akonáhle bolo objektívne zrejmé, že oprava poškodeného vozidla by bola neekonomická, a preto nebude realizovaná, by bolo možné považovať náklady na prenájom náhradného vozidla za účelné len do doby, keby by bolo isté, že oprava nebude vykonaná. Nájomné za náhradné vozidlo po dobu dlhšiu už nebolo možné považovať za účelný a nutný náklad vynaložený v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Odvolací súd na záver svojho odôvodnenia uviedol, že právny názor uvedený v rozhodnutiach súdov Českej republiky alebo iného štátu nemajú na posúdenie prejednávanej veci žiaden vplyv, pretože nie sú prameňom práva záväzným pre rozhodovanie súdov Slovenskej republiky.

6. Na základe uvedeného, odvolací súd konštatoval, že neboli naplnené odvolacie dôvody uvádzané žalobcom a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdil.

7. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. §396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že úspešnému žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, nakoľko bol v odvolacom konaní úspešný.

8. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p.

9. V dovolaní žalobca uviedol, že odvolací súd sa s námietkami a argumentáciou žalobcu v podanom

odvolaní, týkajúcimi sa kľúčového právneho záveru okresného súdu, nevysporiadal objektívne uspokojivým spôsobom a ponechal túto argumentáciu bez akejkoľvek, nieto ešte objektívne uspokojivej a argumentačne relevantnej odpovede odôvodňujúcej potvrdzujúci rozsudok.

10. V dovolaní žalobca uviedol, že rozhodnutie nemožno označiť za objektívne uspokojivé a tým podľa názoru žalobcu došlo k hrubému poškodeniu práv žalobcu na spravodlivý súdny proces s riadnym a vyčerpávajúcim odôvodnením rozsudku, dávajúcim odpovede na všetky vznesené otázky, argumenty a námietky.

11. Podľa názoru dovolateľa odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je nielen nedostatočné, ale aj nepreskúmateľné, a teda zakladá takú vadu konania, ktorá je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka na spravodlivý proces.

12. Dovolateľ ďalej uviedol, že odvolací súd nepoužil žiadne vlastné logické ani právne protiargumenty a bez akýchkoľvek logických a právnych súvzťažností iba stroho konštatoval zánik príčinnej súvislosti, ako aj nutnosti a účelnosti nákladov vynaložených na požičané náhradné vozidlo.

13. Podľa názoru dovolateľa absentovalo v rozsudkoch objektívne uspokojivé odôvodnenie príčinnej súvislosti a odvolací súd v rámci odôvodnenia rozsudku neposkytol žiadne objektívne uspokojivé odôvodnenie ani k ďalším námietkam žalobcu.

14. Dovolateľ v dovolaní poukázal na to, že podľa ústavného súdu je integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Dovolateľ taktiež poukázal, že v totožnom právnom kontexte (spornosť nároku na náhradné vozidlo po oznámení poisťovne o tzv. totálnej škode) bola na Ústavný súd Slovenskej republiky podaná ústavná sťažnosť, ktorú Ústavný súd Slovenskej republiky po predbežnom prerokovaní dňa 27. 06. 2019 prijal na ďalšie konanie uznesením, sp. zn. II. ÚS 168/2019-31.

15. Strohý záver súdu a odôvodnenie, že nárok na náhradné vozidlo pri vzniku tzv. totálnej škody zaniká doručením oznámenia poisťovne o tzv. totálnej škode z dôvodu, že po tomto oznámení absentuje príčinná súvislosť a náklady na nájom už nie sú nutné a účelné podľa názoru dovolateľa, skutočne nemožno označiť za objektívne uspokojivé odôvodnenie rozsudku, navyše za stavu, keď súd bez označenia konkrétneho zákonného ustanovenia prizná hmotnoprávne účinky celkom bezvýznamnej právnej skutočnosti, akou je oznam o tom, že poškodené vozidlo sa z ekonomického hľadiska neoplatí opravovať.

16. Preto navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 449 ods. 2 C. s. p. ako súd dovolací rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3Cob/47/2019 zo dňa 24. 04. 2019, ako aj rozsudok Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 25Cb/183/2015 zo dňa 20. 09. 2018 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

17. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky /ďalej tiež najvyšší súd /ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.)/, po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané /§ 424 C. s. p./, zastúpená advokátom, v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania /§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p./ dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

19. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti /1. júla 2016/.

20. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa /§ 419 C. s. p./.

21. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Dovolateľ namieta, že porušenie jeho práva na spravodlivý proces spočíva v tom, že odvolací súd sa nevysporiadal objektívne uspokojivým spôsobom s argumentáciou a námietkami žalobcu v podanom odvolaní a ponechal túto argumentáciu bez akejkoľvek argumentačne relevantnej odpovede odôvodňujúcej potvrdzujúci rozsudok.

23. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa o tom, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení, rozhodujúcim je výlučne zistenie odvolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, dôsledkom čoho by bolo popretie zmyslu a podstaty práva na spravodlivý proces.

24. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súd dospel, nie je právne relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. nezakladá. Ako vyplýva z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu /I. ÚS 188/06/.

25. V súvislosti s námietkou dovolateľa, podľa ktorej odvolací súd nereagoval v odôvodnení napadnutého rozsudku na jeho právnu argumentáciu, poukazujúcu na rozhodnutie Krajského súdu v Ostrave, je potrebné uviesť, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré je v odvolacom konaní preskúmané.

26. Dovolací súd uvádza, že za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje v zmysle rozhodovacej činnosti ústavného súdu situácia, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodní a nevysporiada sa s relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to spôsobom zodpovedajúcim ich závažnosti. Po preskúmaní dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v danom prípade možno dospieť k záveru, že námietka dovolateľa, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku, nie je dôvodná. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, aký nárok bol uplatnený, aké skutočnosti súd zohľadnil a k akým záverom dospel a na základe akých dôvodov rozhodol, pričom prípadné nesprávne právne posúdenie veci by vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod nebolo možné subsumovať pod ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. Je potrebné zdôrazniť, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá vadu zmätočnosti len celkom výnimočne, napríklad vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje žiadne odôvodnenie, a teda sa jedná o arbitrárne rozhodnutie /napr. R/2/2016, 1 Cdo/228/2017, 2Cdo/228/2017, 3Cdo/92/2018/.

27. Na základe uvedených skutočností dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c/ C. s. p. z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

28. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje /§ 451 ods. 3, veta druhá C. s. p./. O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie /§ 262 ods. 2 C. s. p./.

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.